

1. **De lens van de camera is geen oog.** Bedenk dat alles wat je laat zien een rechthoekig stukje beeld is van de werkelijkheid. De kijker kan niet zelf bepalen waar hij naar kijkt, hij moet het met jouw beelden doen. Maak het hem dus niet te moeilijk!
2. **Film is beweging.** Beweging moet zich afspelen vóór de camera, niet door de camera. Hou de camera dus stil en laat de actie zien. Dat is de algemene regel.
Statief! Beeldstabilisator!
Camerabeweging is uitzondering en moet een doel hebben:
 - Als je een pan maakt of een tilt moet het nut hebben: vuistregel: waar je eindigt moet het mooier of interessanter zijn dan waar je begon, of nieuwe informatie opleveren.
 - Gebruik de zoomlens vooral om een mooi kader te maken, niet om in of uit te zoomen tijdens het filmen. Als je het toch doet moet het een doel hebben: inzoomen om... Uitzoomen om.... Als je de kans hebt... eerst droofoefenen!
 - Bij alle bewegingen is het nuttig om als volgt te handelen: neem een aantal seconden je beginbeeld op, maak dan de beweging en eindig ook weer met een aantal seconden staand eindbeeld. Later bij de montage kun je dan bepalen wat je het beste kunt gebruiken.
 - Bij actieopnamen moet je uiteraard wel de camera mee bewegen. Probeer wel ruimte vóór de actie te houden. Geef de hardloper de ruimte vóór hem!
3. **Hoe krijg je goede, scherpe beelden?** Bedenk het volgende:
 - Hoe meer licht des te scherper kunnen de beelden worden (lensopening is dan heel klein)
 - Bij groothoekinstelling is vaak alles van voor tot achter scherp. Bij tele-instelling is maar een beperkt gebied scherp. Door gebruik te maken van scherp en onscherp kun je diepte in je beeld brengen.
 - De automatische scherpstelling is lang niet altijd geschikt: werkt eigenlijk alleen goed als je onderwerp in het midden staat. Bovendien kan hij gaan “pompen” als er iets door je beeld loopt.
 - Als je de kans hebt: scherpstelautomaat uitzetten en met de hand de scherpste regelen. De beste methode: eerst inzoomen op je onderwerp, dan scherpstellen met de hand, dan je kader bepalen dan pas opname maken.
4. **Goed belichten. Belichting wordt bepaald door combinatie van diafragma (lensopening) en belichtingstijd.**
 - De camera doet dat automatisch. Is niet altijd goed: voorbeeld: een opname van een toren: onderaan beginnen bovenaan (tegen de lucht) eindigen: kijk eens hoe het hele beeld verandert. In zo’n geval moet je het diafragma kunnen vastzetten. Goede truc: richt je camera op je hoofdonderwerp, dan de automaat uit en dan pas filmen. Zo blijft je belichting constant.
 - Soms kun je beter een groter diafragma kiezen (en dus kortere belichtingstijd) bv bij een sportopname of om een gezicht los te maken van de achtergrond. Soms is het beter andersom: bv een landschap waarbij alles scherp moet zijn. Gebruik eventueel de voorgeprogrammeerde instellingen van je camera. (strand, sport, zonsondergang)
5. **Goede vormgeving.** Voor film en foto gelden voor een deel dezelfde regels. Hier zijn er een paar:
 - Breng diepte in je beeld: zorg voor een voorgrond in het beeld, bv een struik of boom.

De sterke punten in het beeld.

- Horizon niet in midden, maar op 1/3 hoogte (nadruk op lucht) of op 2/3 hoogte (nadruk op wat zich daar afspeelt)
- Zet je hoofdonderwerp (of datgene waar je de nadruk op wilt vestigen) op één van de sterke punten in het beeld. Zie tekening

6. **Goede variatie.** Probeer van elk onderwerp dat je opneemt heel gevarieerde shots te maken. Later bij de montage kun je dan kiezen. Vaak leveren korte, verschillend opgenomen, shots van het zelfde onderwerp meer informatie voor de kijker op dan één lang shot. Je film krijgt er bovendien meer vaart door.
 - Neem een onderwerp totaal op, en daarna ook een aantal halftotalen en close ups van details.
 - Neem het onderwerp op vanuit verschillende standpunten: recht van voren, schuin opzij, vanuit vogelperspectief, vanuit kikvorsperspectief. Kinderen en dieren doen het prima in kikvorsperspectief!
 - Voor lengte van de shots de volgende suggesties: totalen 6-8 sec, halftotalen 4-6 sec, close-ups 3 sec. Vaak kan het nog wel korter. Het is wel slim om langer op te nemen, en pas in de montage deze lengtes toe te passen.
7. **Goed geluid is sterk meebepalend voor je film**
 - Probeer met je microfoon zo dicht mogelijk op het gewenste geluid te zitten. Een losse microfoon is vaak beter dan de cameramicrofoon. Je moet dan wel met een koptelefoon het geluid controleren.
 - Let bij de opname niet alleen op je beeld maar ook op je geluid: laat bv muziek beginnen en doorlopen tot een logisch punt. Zet bij een spreker niet midden in een zin de camera uit.
 - Let ook op dat je geen geluiden opneemt die in strijd zijn met je beeld: bv de opname van een verstild meer en het geluid van de passerende vrachtwagen op de weg achter je!
8. **Film is: een verhaal vertellen.** Zelfs de mooiste beelden gaan vervelen als er geen verhaal is dat de kijker meeneemt. En als het verhaal pakt worden zwakke beelden nog wel een keer gepikt! Denk dus voor je gaat filmen na over de vraag: welk verhaal wil vertellen en aan wie!
9. **Wordt lid van een filmclub** om je techniek te verbeteren. In veel plaatsen zijn die clubs aanwezig. Informatievoor adressen: kijk op www.novafilmvideo.nl
Voor Overijssel en Gelderland: www.avo.video1.nl